

Te akairo e kua tu'ia koe e maki oviri o te ngakau

Eaa i reira te takainga i teia nei?

timetobowelscreen.nz

Health New Zealand
Te Whatu Ora

Te Kāwanatanga
o Aotearoa
New Zealand Government

National
Bowel
Screening
Programme

Te akairo e kua tu'ia koe e maki oviri o te ngakau - eaa i reira te takainga i teia nei?

Ko te akairo e kua tu ia koe e te maki oviri o te ngakau, kua rauka mai te reira na roto i te kitea anga mai tetai para toto i roto toou ngakau (tutae). Penei e ka riro teia e manamanata, me kore e tumatetenga kia koe. Ka akapera rai inara, me kitea mai te toto i roto i toou ngakau, kare te reira i te akapapu'anga e, kua tu ia koe e te oviri o te ngakau. E kitena ia ana rai te parapara toto i roto i te tutae inara, i tetai au taime, mei roto mai te reira i tetai au pukupuku tona i runga i te paruru o te ngakau, me kore tetai au ngai piritia o te ara toto i roto i te ngakau. Ka rauka ua teia i te rapakau atu.

Eaa i reira te takainga ka aru mai?

Ka anoano'ia tetai kimikimi'anga oonu atu ki roto i teia turanga, kia kitea mai e, noea mai teia toto. Ko te ravenga e taangaanga putuputu ia ana koia ko te colonoscopy (te tauru'anga i tetai nenei na raro mai i toou puta toe, ka aru mai ei na roto i toou ngakau).

Ka atoro ia atu koe e tetai tangata angaanga mei roto atu i te ngai i'oi'o'anga ngakau, no te akanoo atu i tetai tuatau noou, kia i'oi'o ia atu. I reira koe uiui atu ei no runga i teia, e te au ngai kare koe e marama ana. Ka rauka katoa ia koe i te komakoma atu ki toou uao rai Taote no runga i teia.

Eaa te colonoscopy?

I te tuatahi e rave ia atu ei teia ioioi'anga, ka akarakara atu tetahi au Taote kua tereni'ia ki roto i teia angaanga, i te auvaro tikai o te ngakau, koia oki a roto i te ngakau. Ka rave ratou i teia na roto i te taangaanga atu'anga i tetahi nenei. Tei runga teia nenei i tetahi taura kiri ukauka ua, te ka tauru ia atu na raro atu i toou puta toe. Na teia i reira e opara atu i te nenei na roto i toou ngakau kia rauka i te kite atu i te auvaro o te ngakau, e te au ngai kare e meitaki ana.

Ka rauka i teia ioioi'anga i te akara atu e, me e pukupuku aere, me kore e oviri tetahi i runga i te avaro o toou ngakau. Ko teia au pukupuku aere, kare i te oviri, inara me roa te vai'anga ki reira, penei e ka riro mai e oviri.

Me e pukupuku aere oki tetahi ka kitea atu, e akaatea ia ana rai te reira, kia kore oki e riro mai e oviri.

Me akaatea ia mai ana teia au pukupuku aere ki vao, ka i'oi'o matatio ia atu te reira e te au Ta'unga kia papu e, kare te reira i te vakevake no te oviri.

Mei tetahi 7 i roto i te 10 tangata e l'oi'o ia ana i roto i teia porokaramu ioioi'anga ngakau, e kitena ia ana te au pukupuku i runga i to ratou au ngakau. Me tetahi 7 i roto i te 100 tangata i roto i teia porokaramu l'oi'o'anga ngakau, e kitena ia mai ana e kua tu'ia e te oviri. Ara atu i te 30 patene o te oviri e kitena mai nei, koi akamata ua atu ara.

Ka Mamae?

Te vai nei tetai au tangata, penei e ka manako e, e manga tu kaui rai teia tu i'oi'o'anga kia ratou. I mua ake ra oki ka rave ia atu ei teia l'oi'o'anga, ka oake ia atu tetai vairakau kia varea koe e te moe, mama mai i reira i te rave'anga i teia. Na tetai Taote e tetai nga neti teia tuanga angaanga e rave.

Ka akapeea au i te akateateamamao'anga i aku no teia i'oi'o'anga?

Ka anoano'ia te tutae i roto i toou ngakau kia tama ia mai ki vao, kia mama mai te kite'anga ia atu te auvaro o te ngakau. Penei e ka pati ia atu koe auraka kia kai i tetai au tu kai i nga ra i mua ake i te i'oi'o'anga. Ka anoano katoa ia koe kia inu atu i tetai vairakau, no te tama mai i toou ngakau, e ka putuputu katoa rai koe i te aere atu ki te are meangiti. Ka tukuna ia atu teia au akaue'anga na roto i taau peapa tapao'anga.

Eaa te roa ka anoano'ia au kia noo atu ki roto i te Are maki?

Noatu e kare e pou te ora no teia i'oi'o'anga, ka anoano'ia koe kia noo atu ki roto i te Are Maki no tetai nga ora.

Ka komakoma atu tetai Taote, me kore Neti kia koe, i mua ake i toou i'oi'o'anga ma te paupau atu i taau au ui'anga aere. Me oti teia, ka pati ia atu ei koe kia taina atu i te peapa akatika, no te rave'anga i teia.

Kare e arai'ia me ka anoano koe i tetai tangata turuturu ia koe, i te tuatau e rave ia ara te i'oi'o'anga ia koe, me ka inangaro koe. E mea tau rai e, auraka koe e oki atu ki te angaanga i muri ake i teia i'oi'o'anga

Kare katoa e meitaki e, kia akaoro me kore kia angaanga ua atu rai koe i muri ake i te kai'anga koe i te vairakau ta moe.

E kino ai nei tetai me rave'ia teia I'oi'o'anga ki runga i aku?

E angaanga meitaki ua teia i tona rave'anga. Inara, mei tetai ua atu angaanga rapakau mei teia te tu, i tetai taime penei e ka tupu rai tetai manamanata manako kore'ia. Penei e i te tuatau e akaatea ia mai ara te au pukupuku, ka tae te toto i roto i te ngakau. E me tupu oki teia, penei e ka anoano'ia tetai rapakau takake no te reira.

Ka anoano ia ai nei au kia tutaki no teia I'oi'o'anga e tetai ua atu rapakau'anga ka anoano'ia i teia tuatau?

Me kua tau koe, e toou turanga ki raro ake i te turanga tutakikore no teia, kua atea koe, kare e tutaki.

Akapeea me kare au e tae ki te tuatau tei tapao'ia noku?

Me kare koe e tae mai ki te tuatau i tapao'ia noou, me ka tika, ringi viviki mai ia matou. Tena te numero i runga i te peapa tapa'o'anga. Ka tapa'o akaou atu matou i tetai tuatau akaou noou.

Akapeea i reira me kua tu'ia au e te oviri o te ngakau?

Me kitea mai te oviri i roto i toou ngakau, ka tukuna ia atu koe ki ko i tetai Taote Ta'unga no teia maki. E vā'i te rapakau tei matau'ia no teia maki. Penei e ka anoano katoa'ia te inaina'anga i teia maki ki te ata vera koia oki chemotherapy me kore radiotherapy.

Mei teaa te meitaki e kitea Ia ana no te au tu rapakau o teia maki?

I te maata'anga taimē me kitea vave'ia te oviri, kare e ngata te rapakau. Me kitea mai ra e kua tupu takere te oviri, ka manga ngata rai i reira te rapakau'anga.

No tetai au akamaramara'anga ke atu

- Atoro atu i te kupe:
timetobowelscreen.nz
- Numero tutakikore **0800 924 432**,
Monite – Varaire Ora 8 popongi –
6 aiai
- Imere **info@bowelscreening.health.nz**

Me ka inangaro koe i te kite i toou turanga, me ka tau no teia rapakau'anga tutakikore, atoro atu i te Kupe : Te Whatu Ora o te Health New Zealand, me kore ringi atu i te numero tutakikore **0800 924 432**.

Te au reo no ta matou au kura

No te akakitekite'anga na roto i te au reo e tetai ua atu pa'ata kave'anga kura ke atu, tei roto katoa teia i Te Reo Māori, Kuki Airani, Samoa, Viti, Rotuma, Kiribati, Tonga, Tuvalu, Niue, Tokelaua, Tinito, Korea, Arapia, Initia, Hindi, Punjabi, Tagalog, and Burmese.

Akaata atu i te tutu akaata koia QR code me kore, atoro atu i te kupe
timetobowelscreen.nz

